

Warszawa dnia 07.04. 2006 r

RZECZPOSPOLITA
POLSKA
MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

Sekretarz Stanu

DWOiP IV 070-16/06

BH-1-0700-205/06

Pan

Ryszard Legutko

Wicemarszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

W nawiązaniu do pisma Pana Marszałka z dnia 23 marca 2006 r. nr BPS/DSK-043-186/06 w sprawie oświadczenia Pana Senatora Jana Szafrąńca złożonego podczas 7. posiedzenia Senatu RP uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego stworzyła funkcjonujący od ponad 40 lat w systemie polskiego prawa model egzekucji sądowej, oparty co do zasady na powierzeniu wykonywania czynności egzekucyjnych komornikom sądowym, poddanych kontroli judykacyjnej sądów rejonowych, przy których komornicy ci działają. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 133, poz. 882, z późn. zm.), wprowadziła do systemu egzekucji szereg rozwiązań, których celem było podniesienie rangi zawodu komornika sądowego, poszerzenie jego samodzielności, obniżenie kosztów egzekucyjnych oraz zwiększenie szybkości i skuteczności egzekucji. Komornik sądowy stał się funkcjonariuszem publicznym działającym na własny rachunek przy sądzie rejonowym, powołany został także samorząd zawodowy komorników. Kolejne zmiany wprowadzone do ustawy o komornikach sądowych i egzekucji wskutek ostatnich nowelizacji, szczególnie w latach 2001 i 2004, przyniosły wymierne efekty. Na przestrzeni ostatnich 2 – 3 lat pojawiły się symptomy świadczące o poprawie stanu egzekucji. Wprawdzie nadal wzrasta

wpływ spraw egzekucyjnych i zaległość w ich załatwianiu, maleje jednak dynamika tych zjawisk. Przede wszystkim jednak z roku na rok wrasta skuteczność egzekucji świadczeń pieniężnych, rozumiana jako załatwialność spraw poprzez wyegzekwowanie świadczenia.

Pomimo jednak kolejnych nowelizacji zarówno Kodeksu postępowania cywilnego, jak i ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, efektywność systemu egzekucji w Polsce odbiega na niekorzyść od skuteczności systemów, funkcjonujących w większości państw Unii Europejskiej. Nieskuteczna i niesprawna egzekucja stanowią okoliczności podważające zaufanie obywateli do Wymiaru Sprawiedliwości, utrudniające obrót gospodarczy i przez to będące barierą wzrostu gospodarczego.

Jest wiele przyczyn takiego stanu rzeczy, wśród których podstawową wydaje się być nieposiadanie majątku znaczniejszej wartości przez przeważającą część społeczeństwa. Oczywistym jest bowiem, że tam, gdzie dłużnicy nie posiadają majątku, egzekucja nie może być skuteczna. Zlikwidowanie tej przyczyny nie może nastąpić w drodze reformy systemu egzekucji w Polsce, lecz poprzez systematyczny wzrost gospodarczy w kraju, pociągający za sobą podniesienie statusu majątkowego obywateli.

Kolejną przyczyną, wpływającą negatywnie na skuteczność egzekucji sądowej, jest brak po stronie komorników instrumentów prawnych, pozwalających im szybko i skutecznie prowadzić egzekucję oraz istnienie wielu przepisów proceduralnych, pochodzących w dużej części z czasów funkcjonowania modelu państwa socjalistycznego i zawodu komornika jako pracownika sądu, które narzucając zbędny formalizm pewnym etapom postępowania egzekucyjnego, jak też wielu czynnościom egzekucyjnym, doprowadzają do przewlekłości postępowania. Oczywistym jest, że skuteczna egzekucja to przede wszystkim szybka egzekucja, a więc taka procedura, która pozwoli organom egzekucyjnym na jak najszybsze w danych warunkach dokonywanie skutecznych czynności egzekucyjnych.

Duża część propozycji zmian istniejącego negatywnego stanu rzeczy w zakresie wyposażenia komornika w instrumenty, pozwalające mu na skuteczne prowadzenie egzekucji, została zawarta w sporządzonym przez Ministerstwo Sprawiedliwości projekcie zmian ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, który w chwili obecnej znajduje się na etapie uzgodnień międzyresortowych. Niejako logicznym uzupełnieniem filozofii i kierunku zmiany modelu systemu egzekucji sądowej, polegającej na wyeliminowaniu istniejących przeszkód, negatywnie wpływających na czas trwania i skuteczność egzekucji, jest projekt dalszych zmian w Kodeksie postępowania cywilnego, opracowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Zawiera on regulację niektórych kwestii, które w dotychczas istniejącym stanie prawnym były przedmiotem uzasadnionej krytyki ze względu na ich negatywny

wydźwięk społeczny, jak np. kwestia egzekucji z majątku publicznych zakładów opieki zdrowotnej czy stwarzanie dłużnikom zbędnych sposobności do przedłużania postępowania egzekucyjnego. Ponadto projekt zawiera doprecyzowanie budzących w praktyce najczęściej kontrowersji przepisów, których wieloznaczne pojmowanie prowadzi do wydawania przez sądy na terenie kraju odmiennych orzeczeń na podstawie tego samego stanu prawnego. Dotyczy to również podejmowanych przez komorników czynności.

Wydaje się, że zawarta w dwóch wskazanych powyżej projektach ustaw, opracowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości, kompleksowa zmiana modelu systemu egzekucji zlikwiduje wiele ze wskazanych przez Pana Senatora nieprawidłowości i zdecydowanie przyspieszy postępowanie egzekucyjne.

2 *czarna wieża*

Andrzej Kryż